

**PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

dla

Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi

im. Jana Długosza w Nowym Sączu

w roku szkolnym 2022/2023

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Przepisy wprowadzające – Prawo Oświatowe
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r w sprawie doradztwa zawodowego.

II. CELE OGÓLNE PROGRAMU

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, świadomego wyboru szkoły wyżej, kursów zawodowych, zawodu, zakładu pracy.
2. Wyzwalanie własnej aktywności ucznia w kierunku samopoznania, odkrycie zainteresowań, uzdolnień, rozpoznawanie swego usposobienia i temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania wybranego zawodu.
3. Rozwijanie w uczniach świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).
4. Kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania się, współpracy w grupie oraz autoprezentacji.
5. Rozwijanie umiejętności samooceny i możliwości wykorzystania tej umiejętności, wyrabianie szacunku dla samego siebie.
6. Nabycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.

III. OBSZARY DZIAŁANIA

W zakresie pracy z młodzieżą:

1. Kształtowanie umiejętności określania własnych celów życiowych, mocnych i słabych stron, oraz analiza własnego stanu zdrowia pod kątem wybranego zawodu.
2. Rozwijanie umiejętności planowania własnego rozwoju.
3. Zapoznanie z procedurami osiągnięcia kwalifikacji zawodowych.
4. Zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej.
5. Wskazanie uczniom możliwych form zatrudnienia.
6. Wyzwalanie własnego wewnętrznego potencjału.
7. Wyrabianie szacunku dla samego siebie.
8. Wzmocnienie poczucia własnej wartości.
9. Rozwijanie umiejętności efektywnego komunikowania się.
10. Rozwijanie umiejętności pracy w grupie.
11. Poznanie zasad funkcjonowania rynku pracy.
12. Zapoznanie się ze specyfiką rynku pracy w regionie, w kraju i za granicą.
13. Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy.
14. Nabycie umiejętności przygotowania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
15. Poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego.

W zakresie pracy z rodzicami:

1. Poprawa umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.
2. Doskonalenie umiejętności wychowawczych.
3. Wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej.

W zakresie współpracy z nauczycielami:

1. Uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej.
2. Lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy.
3. Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

IV. METODY I FORMY ODZIAŁYWAŃ

1. Realizowanie tematyki z zakresu doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych, podstaw przedsiębiorczości, wiedzy o społeczeństwie, i innych zajęć prowadzonych z uczniami, również wychowania fizycznego
2. Współpraca z instytucjami: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie – Zespół Zamiejscowy w Nowym Sączu, Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w Nowym Sączu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Sączu oraz szkołami i uczelniami wyższymi, pracodawcami, itp.
3. Udział w „Targach edukacyjnych” oraz wycieczkach zawodoznawczych.
4. Aktywny udział młodzieży podczas „Dnia otwartego szkoły”.
5. Informowanie rodziców o dalszej ścieżce edukacyjno – zawodowej.
6. Organizowanie spotkań z osobami wykonującymi różne zawody powiązane z wybranym kierunkiem kształcenia.
7. Prowadzenie zajęć warsztatowych przez zewnętrznych doradców zawodowych na temat predyspozycji zawodowych i dalszej drogi zawodowej, rynku pracy, aktywnych metod poszukiwania pracy.
8. Wykorzystanie testów, ankiet i innych narzędzi podczas zajęć klasowych.
9. Gromadzenie materiałów dotyczących doradztwa (biblioteka, pedagog, psycholog).
10. Wyposażenie uczniów w umiejętność sporządzania dokumentów aplikacyjnych w ubieganiu się o pracę.

V. WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

WSDZ pomaga uczniom w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych (osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, własnych możliwości) oraz przygotowaniu do wyboru właściwej ścieżki edukacyjno – zawodowej i wejścia na rynek pracy poprzez indywidualną i grupową pracę z uczniami. Ma charakter planowanych i celowych działań podejmowanych przez nauczycieli, specjalistów i rodziców. Obejmuje również szereg działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.

Cele szkolnego doradztwa zawodowego:

1. Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków i mobilności zawodowej.
2. Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
3. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
4. Pomoc nauczycielom w realizacji w ramach lekcji przedmiotowych, tematów związanych z wyborem zawodu.
5. Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów.
6. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje.
7. Pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
8. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
9. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
10. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia pracy zawodowej.
11. Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.
12. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej szkoły.
13. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych.
14. Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie: tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły oraz realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej zgodnie z programem wychowawczym szkoły.
15. Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo).
16. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie siebie,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych, poznawanie zawodów,
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy,

- indywidualną pracę z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej,
- pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego,
- przedstawienie możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole,
- określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem kształcenia,
 - wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie poza oświatowym,
- poruszanie się na rynku pracy (poszukiwanie i utrzymywanie pracy oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne),
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie,
- udzielanie informacji dotyczącej wpływu rynku pracy na planowanie kariery, obejmujące: zapotrzebowanie na pracowników w różnych branżach w ostatnich latach, cechy dobrego pracownika oczekiwane przez pracodawców,
- kształtowanie umiejętności świadomego wyboru i poszukiwania pracy,
- kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach wyższych, szkołach policealnych lub w systemie kształcenia ustawicznego.

Szczegółowy plan doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

Lp	Opis działań	Odbiorcy	Sposób realizacji	Prowadzący, osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Zajęcia umożliwiające uczniom poznanie siebie: analiza własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, kompetencje, predyspozycje zawodowe)	Kl. I i II	Godziny wychowawcze, spotkania z doradcą zawodowym, zajęcia integracyjne klas I Rozwijanie umiejętności kluczowych w ramach lekcji przedmiotowych	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, pedagog, psycholog Nauczyciele przedmiotów <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Iwona Szczepaniak</i>	Cały rok
2.	Analiza swojego systemu wartości oraz predyspozycji zawodowych w kontekście wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej	Kl. I i II	Godziny wychowawcze, spotkania z doradcą zawodowym. Rozwijanie umiejętności kluczowych w ramach lekcji przedmiotowych	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, pedagog, psycholog Nauczyciele przedmiotów <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Kinga Kulig</i>	Cały rok
3.	Umiejętności analizy zmieniającego się rynku pracy w kontekście ustawicznego uczenia się (zmiany lub podnoszenia swoich kwalifikacji)	Wszystkie klasy	Lekcje przedsiębiorczości, spotkania z doradcą zawodowym	Nauczyciel przedsiębiorczości, doradca zawodowy, pedagog, psycholog wszyscy nauczyciele <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Iwona Szczepaniak</i>	Cały rok
4.	Działania edukacyjne umożliwiające uczniom poznanie oczekiwań rynku pracy i pożądaných zawodów.	Wszystkie klasy	Godziny wychowawcze, lekcje przedsiębiorczości, spotkania z doradcami Urzędów Pracy, Ośrodka Doskonalenia i Doskonalenia Zawodowego oraz Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej	Wychowawcy klas, nauczyciel przedsiębiorczości, doradca zawodowy, pedagog, psycholog <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Kinga Kulig</i>	Cały rok

5.	Rozwijanie umiejętności planowania ścieżki (w tym wyznaczanie celów edukacyjno-zawodowych)	Kl. III i IV	Godziny wychowawcze, spotkania z doradcą zawodowym, pedagogiem	Wychowawcy klas, nauczyciel przedsiębiorczości, doradca zawodowy, pedagog, psycholog <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Maria Król</i>	Cały rok
6.	Działania umożliwiające uczniom poznanie oferty edukacyjnej szkół i uczelni wyższych.	Kl. III i IV	Udział uczniów w Dniach Otwartych, targach Edukacyjnych i spotkaniach z przedstawicielami uczelni, porady indywidualne.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, pedagog, psycholog <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Iwona Szczepaniak</i>	II sem.
7.	Działania przygotowujące uczniów do pisania aplikacji zawodowych i rozmowy kwalifikacyjnej.	Kl. III i IV	Lekcje przedsiębiorczości i zajęcia z doradcą zawodowym	Nauczyciel przedsiębiorczości, doradca zawodowy <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Maria Król</i>	Cały rok
8.	Działania edukacyjne dotyczące umiejętności korzystania przez ucznia z różnorodnych źródeł informacji dotyczących oferty edukacyjnej i rynku pracy.	Wszystkie klasy	Zajęcia grupowe i konsultacje indywidualne, korzystanie z materiałów informacyjnych gromadzonych w bibliotece i u pedagoga,	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, doradca zawodowy, pedagog, psycholog, bibliotekarz <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Kinga Kulig</i>	Cały rok
9.	Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych	Biblioteka szkolna	Bieżące gromadzenie materiałów informacyjnych (ulotek, informatorów) w bibliotece szkolnej, wieszanie informacji i plakatów w wyznaczonym miejscu, udostępnianie stron internetowych	Nauczyciele przedmiotów, bibliotekarz, pedagog, doradca zawodowy Administrator strony internetowej <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Iwona Szczepaniak</i>	Cały rok

10.	Współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji wspierających szkołę w działalności doradczej	Wszystkie klasy	Organizowanie spotkań doradczych	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, pedagog, psycholog <i>Koordynatorem w/w działań jest mgr Iwona Szczepaniak</i>	Cały rok
11.	Zapoznanie rodziców z wewnątrzszkolnym systemem doradztwa zawodowego. Zachęcanie do współpracy.	Rodzice uczniów	Rozmowy z rodzicami na zebraniach ogólnych, oraz podczas spotkań z wychowawcami w poszczególnych klasach	Dyrektor, wychowawcy klas, doradca zawodowy, pedagog	Początek roku szkolnego, Cały rok

Przedstawiony program wyodrębnia pracę doradczą z młodzieżą na czterech etapach:

Etap I – Jaki jestem? (przeznaczony dla klas I)

Zadaniem tego etapu doradczego jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości i odpowiedzi m.in. na pytania:

- ❖ Co najbardziej lubię robić?
- ❖ Co mnie naprawdę pasjonuje?
- ❖ W jakich sytuacjach mam najwięcej energii?
- ❖ W jakich dziedzinach życia czuję się najlepiej?
- ❖ Jakie miejsce zajmuję w grupie?
- ❖ Jakie są moje mocne i słabe strony?
- ❖ Jak radzić sobie ze stresem?

Etap II – Kim będę? (przeznaczony dla klas II)

Na tym etapie uczniowie odpowiadają sobie m.in. na pytania:

- ❖ W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- ❖ Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- ❖ Co według mnie znaczy interesująca praca? Jakie warunki musi spełniać taka praca?
- ❖ Jakie są popularne i mało znane zawody?
- ❖ Jakie jest zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy?

Etap III – Co mogę? (przeznaczony dla klas III)

Na tym etapie uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi m.in. na pytania:

- ❖ Czy będę kontynuować naukę po ukończeniu szkoły?
- ❖ Jaką wybrać szkołę?
- ❖ A może założę własną firmę?
- ❖ Może potrzebuję specjalistycznej wiedzy?
- ❖ Czy nie warto ujrzeć siebie za rok na jakimś kursie?
- ❖ Gdzie mogę uzyskać pomoc?
- ❖ Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej?

Etap IV – Trening kompetencji społecznych (przeznaczony dla klas IV)

Na tym etapie uczeń doskonali umiejętności interpersonalne, czyli zdolność radzenia sobie ze stresem, bycia asertywnym oraz skutecznej autoprezentacji – wykorzystuje wszystkie dotychczas poznane techniki samopoznania.

Forma warsztatowa zajęć ułatwi uczniom odnalezienie się na wielu płaszczyznach (edukacyjnej, zawodowej i rodzinnej) i w różnych sytuacjach życiowych.

VI. Ewaluacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Ewaluacja realizacji działań dokonywana jest na bieżąco przez doradcę zawodowego lub/i pedagoga. Powstaje na podstawie rozmów z uczniami, rodzicami i wychowawcami klas, oraz na podstawie analizy dokumentacji szkolnej.

Ewaluacja odnosi się do wszystkich działań skierowanych do uczniów i rodziców; udzielanej informacji, konsultacji indywidualnych i grupowych zajęć edukacyjnych.

Analiza powyższych działań stanowi informację zwrotną na temat jakości i zakresu oferowanej pomocy doradczej i przygotowanie wniosków do pracy w następnym roku.

Rada Pedagogiczna po zapoznaniu się z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego przyjęła go uchwałą nr. 42...w dniu. 31.08.2022r.